

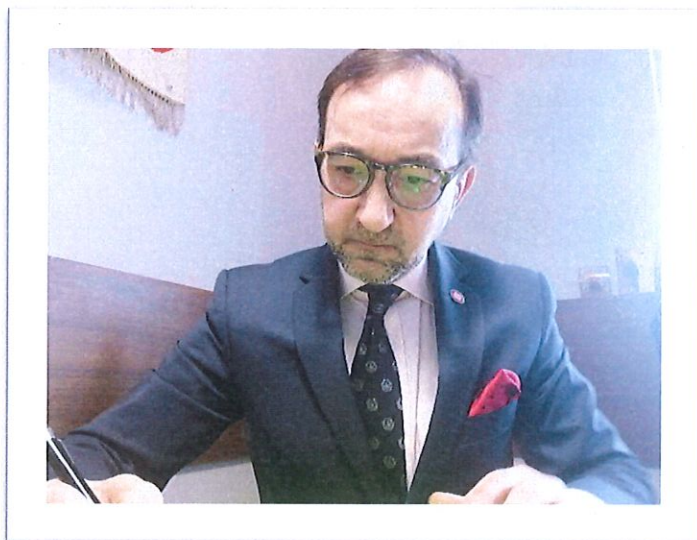
***STAN
SANITARNO-HIGIENICZNY
POWIATU MIELECKIEGO
w 2022 r.***

**Powiat
Mielecki**

woj. podkarpackie

Szanowni Państwo !

Mam przyjemność przedstawić Państwu informację o stanie sanitarno- higienicznym powiatu mieleckiego w 2022 roku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mielcu realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie. Zadania z zakresu zdrowia publicznego określa szczegółowo ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wytyczne ujęte w tzw. „Planie zasadniczych zamierzeń na 2022 r.” i rozporządzenia Rady Ministrów: w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii spowodowanej wirusem SARS CoV-2 oraz rozporządzeniem w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego. Rok 2022, to już trzeci rok z rzędu, w którym zmagaliśmy się z zagrożeniem epidemicznym o skali masowej wywołanym przez koronawirusa SARS CoV-2.

Podobnie jak w latach ubiegłych podejmowane działania ukierunkowane były na ograniczenie transmisji wirusa, promowanie zasad bezpiecznego postępowania w czasie epidemii i stanu zagrożenia epidemicznego. Od 16 maja 2022 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia zawieszony został stan epidemii (wprowadzony 20.03.2020 r.) a obowiązywać zaczął stan zagrożenia epidemicznego.

Przedłożony raport dotyczy sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, stanu zaszczepienia podległej populacji, bezpieczeństwa żywienia i żywności, bezpieczeństwa wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w basenach, bezpieczeństwa i higieny pracy, oceny warunków higienicznych i zdrowotnych w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej ze szczególnym uwzględnieniem placówek świadczących usługi medyczne. Raport zawiera także informacje o działalności oświatowo - zdrowotnej i laboratoryjnej. Niniejszy raport sporządzony został w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych obiektach, przez pracowników PSSE w Mielcu oraz badania laboratoryjne wykonane przez pracownię laboratoryjne tutejszej Stacji. Analizy sytuacji epidemiologicznej powiatu mieleckiego w 2022 roku, w zakresie chorób zakaźnych, dokonano w oparciu o zgłoszone zachorowania ich weryfikację i nadzór epidemiologiczny.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mielcu zakresem działania obejmuje miasto Mielec, Przecław i Radomyśl Wielki oraz 7 gmin wiejskich.

W roku 2022 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Mielcu bieżącym nadzorem sanitarnym obejmowała 2409 obiektów, przeprowadzono 8118 kontroli i wizytacji, wydając

436 decyzji administracyjnych.

W ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego PSSE w Mielcu – przeprowadzono 60 kontroli sanitarnych, wydano 158 stanowisk w formie opinii sanitarnej, stanowiska i zaświadczenia. Do badań laboratoryjnych pobrano 325 próbek, w tym próbki żywnościowe, próby wody do spożycia. Pracownie laboratoryjne wykonały 4909 badań i 2630 badań na zlecenie.

Pracownicy PSSE w Mielcu wspólnie z Policją, przeprowadzili w okresie od 4 stycznia 2022 r. do 24 lutego 2022 r., na terenie powiatu mieleckiego 179 kontrole/wizytacje dotyczące przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami Ministra Zdrowia.

Przedkładając niniejsze sprawozdanie pragnę podziękować wszystkim, którzy wspomagali w 2022 roku naszą działalność na rzecz zdrowia publicznego. Dziękuję za współpracę organom samorządowym dyrektorom placówek oświatowo- wychowawczych, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, Komendantowi Komendy Powiatowej Policji, Komendantowi Państwowej Straży Pożarnej, dyrektorom i pracownikom placówek świadczących usługi medyczne.

Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny

w Mielcu

Grzegorz Burek

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych w powiecie mieleckim w 2022 roku

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Mielcu prowadzi monitoring sytuacji epidemiologicznej powiatu mieleckiego, w oparciu o analizę chorób zakaźnych w ramach prowadzonego nadzoru epidemiologicznego i weryfikacji zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne i zakażenia. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne prowadzona była zgodnie z „Międzynarodową Klasyfikacją Chorób” – ICD - 10 oraz w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowanych przez NIZP-PZH na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych, w powiecie mieleckim w 2022 roku określa się jako względnie stabilną. Nie obserwowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych poza zakażeniami SARS – CoV-2.

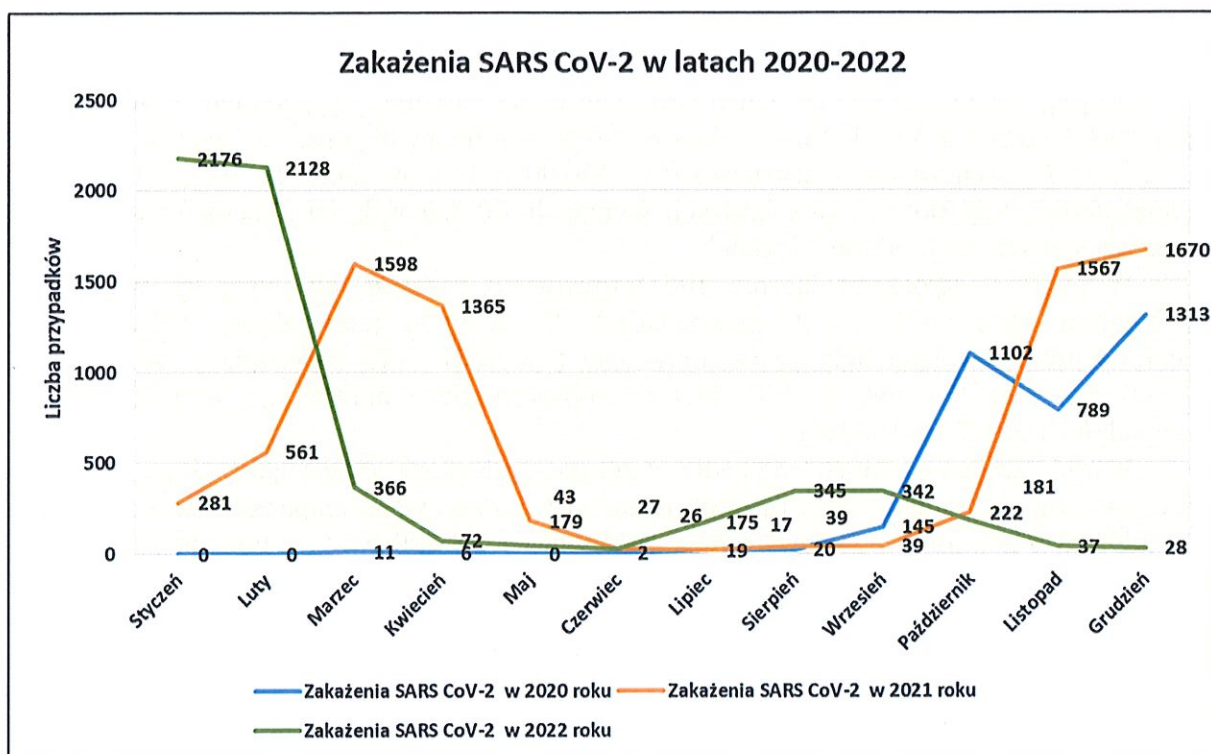
W 2022 roku nadzorem objęto 133 091 mieszkańców. Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w 2022 roku zgłoszono 7886 przypadków chorób zakaźnych. Liczba zgłoszonych chorób jest niższa niż w roku 2021, kiedy to zarejestrowano 8496 przypadków. W przypadku podejrzeń lub zachorowań na choroby zakaźne w 2022 roku przeprowadzono 6332 dochodzenia epidemiologiczne.

W latach 2020-2021 gdy mieliśmy do czynienia z ograniczeniami aktywności, zamykanymi przedszkolami i szkołami, zapadalność na choroby zakaźne przenoszone drogą powietrzno- kropelkowa wyraźnie się obniżyła (oczywiście poza COVID-19). W 2022 roku gdy zniesiono część obostrzeń, ponownie pojawiły się niektóre choroby zakaźne. Takim przykładem w powiecie mieleckim była ospa wietrzna, grypa a także płonica.

Zakażenia SARS –CoV-2

Rok 2022 pozostał, podobnie jak poprzedni (zwłaszcza miesiąc styczeń i luty), zdominowany przez zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i zachorowania na COVID -19, wynikiem czego jest trwający od 16 maja stan zagrożenia epidemicznego. W roku sprawozdawczym odnotowano 5924 przypadki zakażeń SARS CoV-2, zapadalność wyniosła 4451/100tyś., a w 2021- 7547 zakażeń (zapadalność 5544/100tyś.). Największą liczbę chorych i zakażonych odnotowano w grupie wiekowej 65-74, najmniejszą w grupie wiekowej 0-9 roku życia. Najwięcej przypadków zakażeń zarejestrowano w styczniu – 2176 osób oraz w lutym – 2128 osób. Z powodu COVID-19 hospitalizowano 459 osób, zmarło 91 osób, w wieku >60 roku życia. W 2022 roku do PPIS w Mielcu zgłoszono 16 ognisk epidemicznych COVID-19 w Szpitalu Specjalistycznym im. E. Biernackiego w Mielcu. Zarejestrowane ogniska obejmowały 183 osoby, w tym 164 pacjentów i 19 osób personelu medycznego.

Wykres 1 Zakażenia SARS-CoV-2 w powiecie mieleckim, w latach 2020-2022

	Zakażenia SARS CoV-2 w 2020r.	Zakażenia SARS CoV-2 w 2021r.	Zakażenia SARS CoV-2 w 2022 r.
Styczeń	0	281	2176
Luty	0	561	2128
Marzec	11	1598	366
Kwiecień	6	1365	72
Maj	0	179	43
Czerwiec	2	26	27
Lipiec	19	17	175
Sierpień	20	39	345
Wrzesień	145	39	342
Październik	1102	222	181
Listopad	789	1567	37
Grudzień	1313	1670	28

Tabela 1 Liczba zakażeń na SARS-CoV-2 wg. miesięcy w latach 2020-2022, w powiecie mieleckim

Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

W 2022 roku zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mielcu 3 ogniska zakażeń i zatruc pokarmowych. Jedno ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołane było pałeczką *Salmonella Enteritidis*. W pozostałych ogniskach czynnikiem etiologicznym były: *Hepatitis A virus* oraz *Clostridium difficile*. W ubiegłym roku sprawozdawczym zarejestrowano 6 ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

Pałeczki z rodzaju *Salmonella* wywołały w 2022 roku 33 zachorowania (zapadalność 24,8/100 tys.), a w roku 2021 - 73 zachorowania (zapadalność 53,6/100tys.). Odnotowano zatem spadek zapadalności. Świadczyć to może o wzroście świadomości

w zakresie higieny żywności na wszystkich etapach jej przygotowania oraz o wzroście higieny otoczenia.

Zespoły biegunkowe u dzieci do lat 2 są ważnym problemem zdrowotnym i epidemiologicznym. W 2022 roku odnotowano wzrost liczby biegunek u dzieci w wieku do lat 2 - z 45 zachorowań (zapadalnością 33/100tys.), a w 2021 do 74 zachorowania (zapadalność 55,6/100tys.). Hospitalizacji wymagało 70 dzieci do lat 2, spośród wszystkich zarejestrowanych przypadków biegunek .

W 2022 r. zgłoszono łącznie 106 wirusowych zakażeń jelitowych tj. więcej niż w ubiegłym roku (2021 – 46 przypadków). W tym 86 (zapadalność 64,6/100 tyś) zachorowania wywołane były przez rotawirusy (w 2021 – 15 przypadków, zapadalność 11/100 tyś) oraz 8 (zap. 6 /100 tyś.) wywołanych przez norowirusy, a w 2021 - 31 przypadków (zap. 22,8/100 tyś).

Wśród zarejestrowanych przypadków zgłoszonych przez lekarzy jako „inne określone wirusowe zakażenia jelitowe” zarejestrowano 12 zachorowań, (zapadalność 9/100 tyś.), natomiast w 2021 roku 3 zachorowania,(zapadalność 2,2/100 tyś.), w tym 46 zachorowań dotyczyło dzieci do lat 2.

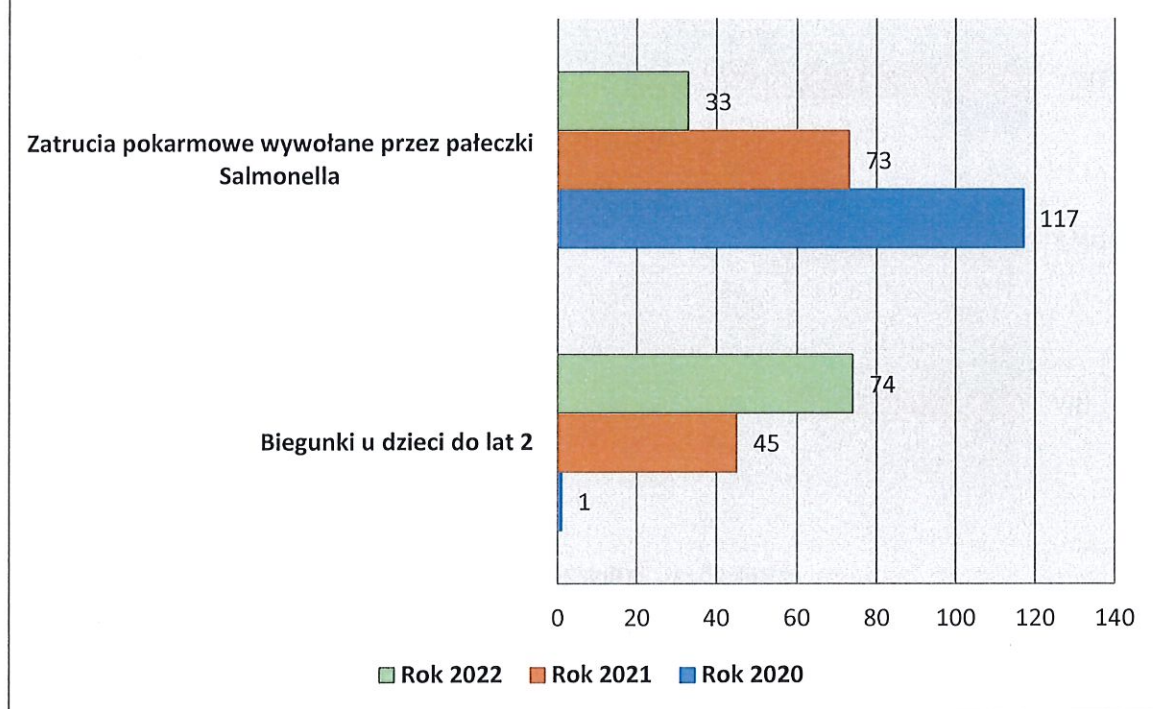
W 2022 roku tendencję spadkową miały zachorowania wywołane przez bakterie *Clostridium difficile*. Odnotowano 15 przypadków, zapadalność 11,3/100tyś., (w 2021 roku 30 zachorowań, zapadalność 22/100tyś.). Wszystkie zachorowania dotyczyły pacjentów hospitalizowanych.

W 2022 roku zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, na przestrzeni ostatnich lat nie rejestrowano tej jednostki chorobowej. Wszyscy chorzy byli hospitalizowani.

Nie odnotowano w roku sprawozdawczym podobnie jak w latach ubiegłych zachorowań na czerwonkę, dur brzuszny, nie zarejestrowano również zatruc jadem kiełbasianym i enterotoksyną gronkowcową.

Zakażenia pokarmowe wywołane przez pałeczki *Salmonella* i biegunki u dzieci do lat 2

Wykres 2 Zakażenia pokarmowe wywołane przez pałeczki *Salmonella* i biegunki u dzieci do lat 2 w latach 2020-2022, w powiecie mieleckim

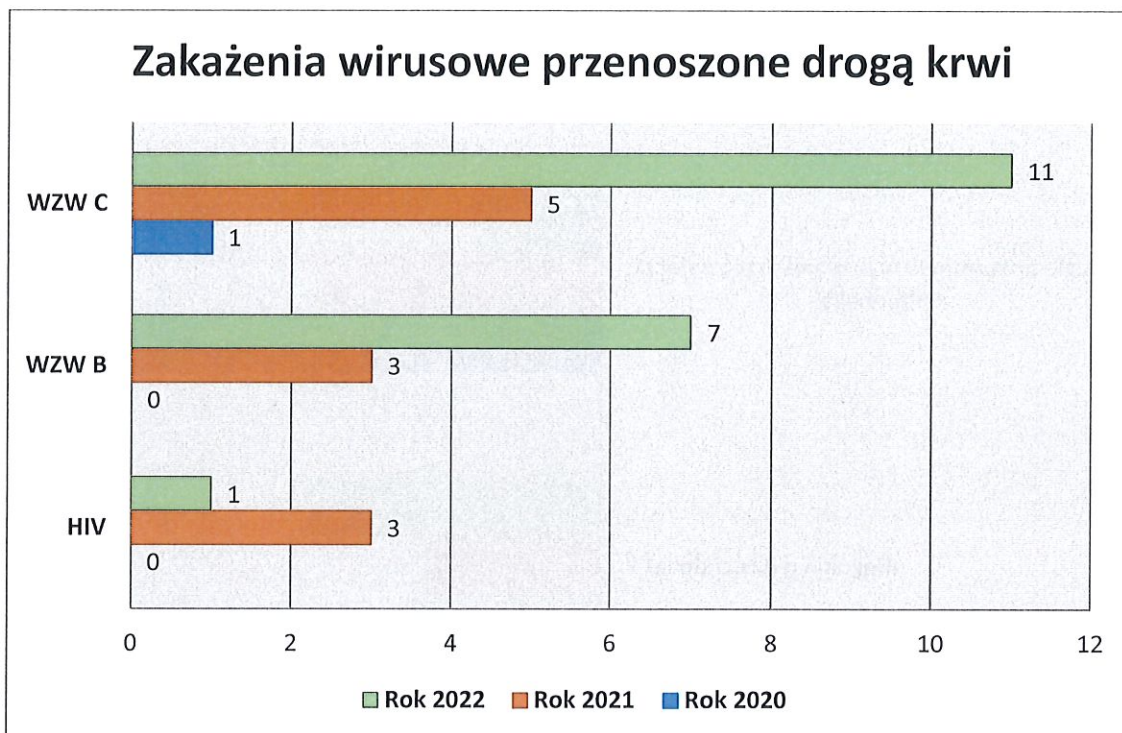
Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

W zakresie tych chorób odnotowano znaczną tendencję wzrostową w zachorowaniach na ospę wietrzną. W 2021 roku zarejestrowano 135 przypadków (zapadalność 99,72/100tys.), a w 2022 roku 319 przypadków (zapadalność 239,7/100tys.). W omawianym okresie zgłoszono 5 zachorowań na płonicę, w grupie wiekowej od 2-7 lat (zapadalność 3,8/100 tys.), a w 2021 roku nie odnotowano zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym nie odnotowano zachorowań na krztusiec, odrę i różyczkę. Nie zarejestrowano również zachorowań na świnkę.

Zakażenia wirusowe przenoszone drogą krwi

Ryzyko zakażenia wirusami przenoszonymi drogą krwi dotyczy przede wszystkim trzech wirusów: zapalenia wątroby typu B (HBV), typu C (HCV) i ludzkiego wirusa niedoboru odporności (HIV). Większość zgłaszanych przez lekarzy i rejestrowanych zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C stanowią przypadki przewlekłe. W 2022 roku odnotowano 11 (zapadalność 8,3/100 tys.) nowych przypadków zachorowań na przewlekłe WZW typu C i 8 przypadków zachorowań na WZW typu B (w tym 7 – zap. 5,3/100 tys. przewlekłe i 1 ostre – zap. 0,75/100 tys.). W 2021 roku odnotowano 5 (zapadalność 3,7/100 tys.) przewlekłych przypadków zachorowań na WZW typu C, a na WZW typu B – 3 (2,2/100 tys.) przewlekłe przypadki zachorowań. Sytuacja w powiecie mieleckim pod względem zachorowań na wyżej wymienione jednostki w 2022 roku miała tendencję wzrostową w porównaniu do roku ubiegłego.

Jeżeli chodzi o ludzki wirus niedoboru odporności- HIV to w 2022 roku zarejestrowano 1 nowe wykryte zakażenie (zapadalność 0,75/100tys.), a w 2021 roku odnotowano 3 przypadki (zapadalność 2,2/100 tys.).

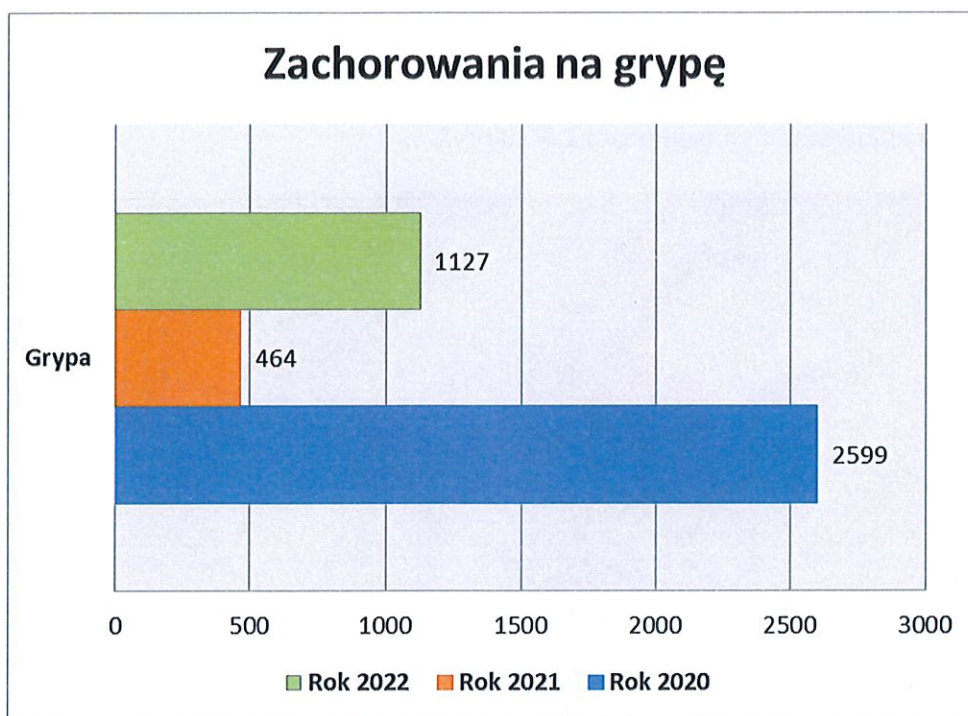

Wykres 3 Zakażenia wirusowe przenoszone drogą krwi w latach 2020-2022, w powiecie mieleckim

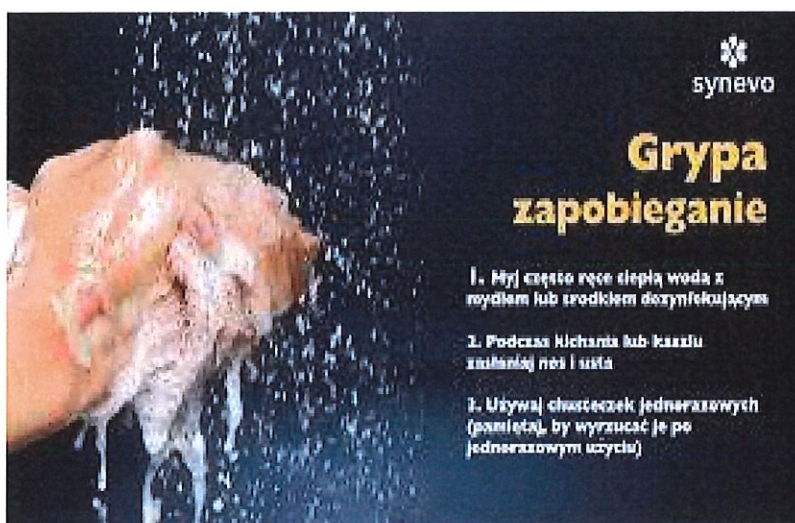
Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę

W analizowanym okresie odnotowano znaczny wzrost zachorowań i podejrzeń na grypę w stosunku do roku 2021. Najwięcej przypadków wystąpiło w okresie od listopada do grudnia 2022 r., co wskazuje na sezonowy charakter zachorowań na grypę. Na terenie powiatu mieleckiego w 2022 roku zarejestrowano ogółem 1127 przypadków podejrzeń i zachorowań na grypę (zapadalność 846,8/100tys.), w tym 17 przypadków potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi, wszyscy chorzy byli hospitalizowani. Natomiast 2021 roku zarejestrowano 464 zachorowania, (zapadalność 341/100tys.). W analizowanym okresie nie odnotowano zgonów z powodu grypy. Od miesiąca listopada 2022 roku na terenie miasta Mielca prowadzony był nadzór epidemiologiczny i wirusologiczny nad grypą w systemie SENTINEL. W ramach prowadzonego nadzoru pobrano 4 próbki materiału biologicznego do badań. Wyniki badań ujemne.

Wykres 4 Zachorowania na grypę w latach 2020-2022, w powiecie mieleckim.

Zdjęcie 1 synevo

Zachorowania na gruźlicę

W roku sprawozdawczym w powiecie mieleckim zgłoszono 8 zachorowań na gruźlicę płuc (zapadalność 6/100tys.), a w 2021 roku odnotowano 7 przypadków (zapadalność 5,14/100tyś.). W związku z zarejestrowanymi przypadkami zachorowań na gruźlicę, w roku 2022 nadzorem objęto 39 osób z kontaktu z chorymi. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w związku z wystąpieniem zachorowań na gruźlicę, dokonano oceny ryzyka i w zależności od rangi kontaktu ustalono osoby narażone na zachorowanie w ramach I,II,III kręgu.

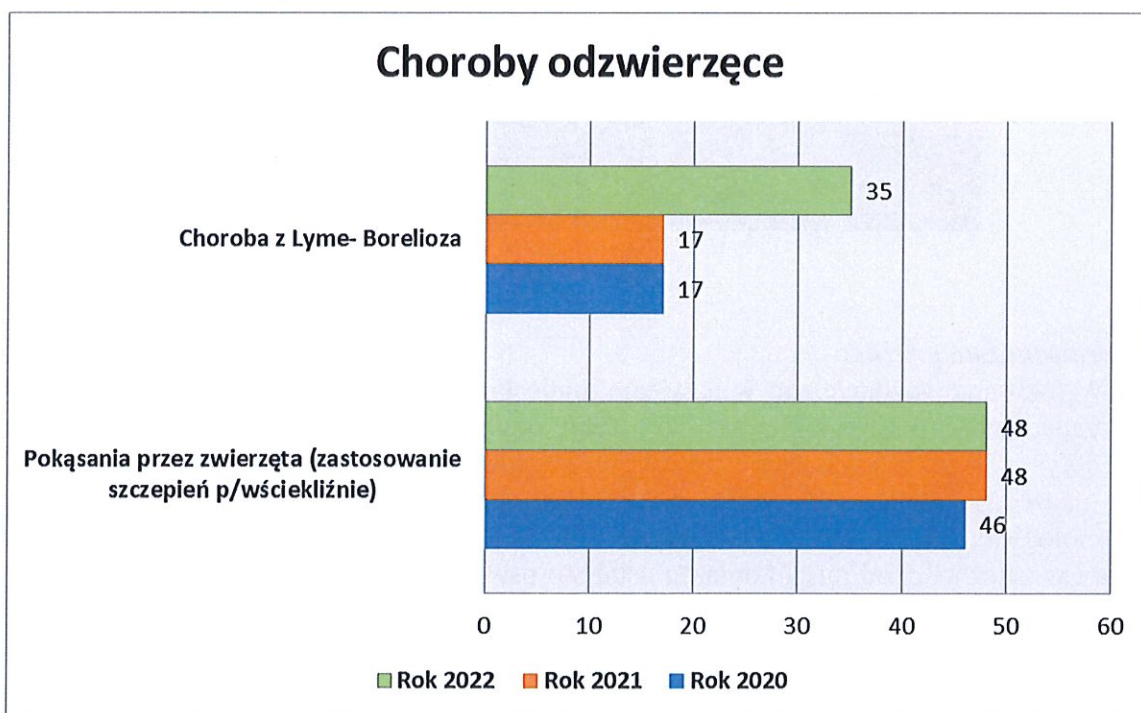
Choroby odzwierzęce

W 2022 roku odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę (choroba z Lyme) - 35 przypadków zachorowań (zapadalność 26,3/100tyś), w porównaniu z rokiem 2021 – 17 przypadków zachorowań (zapadalność 12,5/100 tyś.).

Zdjęcie 1 SwissLab

W związku ze zgłoszonymi przez lekarzy przypadkami pokąsań ludzi przez zwierzęta, w 2022 roku w powiecie mieleckim przeprowadzono 105 dochodzeń epidemiologicznych (w 2021 roku - 122 dochodzenia epidemiologiczne). Szczepienia p/wścieklicznie wykonano u 48 osób, podobnie jak w roku 2021.

Wykres 5 Choroby odzwierzęce w latach 2020-2022, w powiecie mieleckim.

Choroby przenoszone drogą płciową

W 2022 roku nie odnotowano przypadków zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (w roku 2021 odnotowano 2 przypadki zachorowania na kiłę i 1 przypadek zachorowania na rzeżączkę).

Inne choroby zakaźne stanowiące problem epidemiologiczny

W analizowanym okresie odnotowano wzrost zachorowań na zapalenie opon mózgowych i mózgu o różnej etiologii, 1 przypadek w 2021 roku, 5 przypadków w roku sprawozdawczym.

Tendencję wzrostową odnotowano także w przypadku posocznicy wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*. Zarejestrowano 8 przypadków zachorowań, (zapadalność 6/100 tys.), a w 2021 roku 6 zachorowań (zapadalność 4,4/100 tys.). Zachorowania dotyczyły osób w przedziale wiekowym od 3 miesięcy do 90 roku życia. Osoby były hospitalizowane. W 2022 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na chorobę Creutzfeldta - Jakoba u mężczyzny w wieku 61 lat z powiatu mieleckiego.

Z powodu chorób zakaźnych w powiecie mieleckim zmarło 98 osób (w roku 2021- 257 osób). W większości przypadków /91/ przyczyną zgonu był COVID-19, przyczyną pozostałych zgonów była posocznica /2/, gruźlica /4/, choroba Creutzfeldta – Jacoba/1/.

Szczepienia ochronne

PSSE w Mielcu w roku 2022 monitorowała 29 podmiotów leczniczych świadczących usługi w zakresie szczepień ochronnych, w tym 5 punktów szczepień w Szpitalu Specjalistycznym im. E. Biernackiego w Mielcu.

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych przeprowadzono 38 kontroli punktów szczepień w zakresie oceny wykonawstwa i dokumentacji szczepień ochronnych. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetów zabiegowych i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek, udokumentowane odpowiednimi procedurami.

Analizując procent uodpornienia dzieci i młodzieży w 2022 roku (BCG, WZW typ B, Błonica, Tężec, Krztusiec, Polio, Haemophilus typu B, Odra Świnka Różyczka) w porównaniu z rokiem ubiegłym „wyszczepialność” w większości przypadków wykazuje tendencję spadkową.

Poza obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych istotną rolę odgrywają tzw. szczepienia zalecane. Pomimo pełnej odpłatności za szczepionki zalecane istnieje coraz większa świadomość społeczeństwa chcącego skorzystać z tej formy profilaktyki. Dla przykładu przeciwko grypie zaszczepiono w 2022 roku w powiecie mieleckim 2550 osób (w 2021 – 2130 osób); p/WZW B w 2022 roku 473 osoby (2021 – 345 osób). W roku 2022 zarejestrowano 1 poważy NOP dotyczył pacjenta zaszczepionego szczepionkami p/Covid 19.

Rodzaj szczepienia	2022			2021		
	Ilość osób podlegających szczepieniu	Ilość osób zaszczepionych	% zaszczepienia w rocznikach	Ilość osób podlegających szczepieniu	Ilość osób zaszczepionych	% zaszczepienia w rocznikach
p/Streptococcus pneumoniae	1027	570	55,5	1168	1080	92,5
p/haemophilus influenzae typu B	1027	462	44,5	1168	1056	90,4
p/poliomyelitis	1027	459	44,7	1168	1068	91,4
p/WZW typ B	1027	879	85,6	1168	1149	98,4
p/błonicy, krztuścowi i tężcowi	1027	459	44,7	1168	1069	91,5
p/odrze,świnice i różyczce	1168	682	58,4	1216	1009	83

Tabela 2 Wykonawstwo szczepień obowiązkowych zgodnie z PSO w powiecie mieleckim w latach 2022-2021

Rodzaj szczepienia	2022r.	2021r.
p/grypie	2550	2130
p/WZW B	473	345
p/WZW A	61	26
p/HPV	32	14
p/ kleszczowemu zapaleniu mózgu	38	39
p/ Neisseria meningitidis	117	113

Tabela 3 Liczba zaszczepionych na wybrane szczepienia zalecane w latach 2022 - 2021r.

II. Monitorowanie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Powiat mielecki zaopatrywany jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez 13 wodociągów sieciowych oraz jedno ujęcie indywidualne Ośrodka Wypoczynkowego JAWJA w Rzemieniu. W 2022 roku skontrolowano wszystkie wodociągi sieciowe, w których przeprowadzono 14 kontroli.

Wodociągi sieciowe na terenie powiatu mieleckiego zaopatrują w wodę 133091 osób. Podział wodociągów ze względu na objętość dostarczanej lub produkowanej wody [m³/24 h]:

- 9 wodociągów siec. o produkcji >100 ≤1000 m³/dobę- wodociągi sieciowe zlokalizowane w miejscowościach: Tuszyma, Trzciana, Wola Otałęska, Jaślany, Borowa, Chorzelów-Chrzastów, Rzędzianowice, Padew Narodowa, Wola Zdakowska;
- 4 wodociągi siec. o produkcji >1000 ≤10000 m³/dobę: wodociąg sieciowy Mielec, Szydłowiec, Jamy i Wampierzów;
- indywidualne ujęcie w ramach działalności gospodarczej ≤100 Ośrodka Wypoczynkowego JAWJA w Rzemieniu.

Na koniec 2022 roku w powiecie mieleckim jakość wody przeznaczonej do spożycia odpowiadała wymaganiom rozporządzenia we wszystkich wodociągach sieciowych. W ciągu minionego roku jakość wody nie była kwestionowana pod względem mikrobiologicznym. Kilkakrotnie była kwestionowana pod względem fizyko-chemicznym w dwóch wodociągach sieciowych (Chorzelów- Chrzastów, Tuszyma).

Przekroczenia dopuszczalnych norm pojawiały się w wodzie poddawanej kontroli na suw i u odbiorców w stałych jak również jednorazowych punktach poboru próbek wody. Najczęściej przyczyną kwestionowania wody była ponadnormatywna zawartość manganu, żelaza oraz związana z tym podwyższona barwa co w większości przypadków nie przedkładało się na istotne zagrożenie dla zdrowia konsumentów. W jednym przypadku PPIS w Mielcu stwierdził warunkowe dopuszczenie wody przeznaczonej do spożycia z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej zawartości jonu amonowego i w drodze decyzji administracyjnej, nałożył na właściciela wodociągu obowiązek podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm (wodociąg sieciowy Chorzelów - Chrzastów). W tymże wodociągu sieciowym po przeprowadzonych działaniach naprawczych woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia. Wydano 1 decyzję dotyczącą poprawy stanu technicznego na urządzenia wodociągowe w Jamach oraz wydłużono termin wykonania decyzji dotyczącej poprawy stanu technicznego na urządzenia wodociągowe w Borowej. Współpraca z administratorami/właścicielami wodociągów nie budziła zastrzeżeń, terminowo dostarczali do PPIS w Mielcu wyniki badań dokumentujące kontrolę wewnętrzną.

Ciepła woda użytkowa

W porównaniu z rokiem ubiegłym jakość ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju Legionella sp. uległa pogorszeniu w dwóch obiektach, w których przebywają osoby przewlekle chore i o obniżonej odporności. Działania naprawcze w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym „Przystań” w Mielcu okazały się skuteczne co potwierdziły badania kontrolne. W przypadku Szpitala Specjalistycznego w Mielcu poprawy jakości wody należy oczekiwać w obecnym roku. PPIS w Mielcu nakazał podjąć niezwłocznie działania naprawcze oraz przeprowadzić badania laboratoryjne ciepłej wody.

Zdjęcie 2 Ekoguru

III. Obiekty użyteczności publicznej

Na terenie powiatu mieleckiego objętych nadzorem w 2022 r było 403 obiekty użyteczności publicznej (baseny kąpielowe, obiekty pomocy społecznej, hotele noclegownie, obiekty sportowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, cmentarze, zakłady pogrzebowe, tereny rekreacyjne, ustępy ogólnodostępne, parkingi, firmy transportowe wraz ze środkami transportu, wodociągi sieciowe).

W 2022 r. w nadzorowanych obiektach przeprowadzono 210 kontroli.

Zdjęcie 3 hej.mielec.pl

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej.

Na terenie powiatu mieleckiego usługi świadczone są przez 255 zakładów. Skontrolowano 123 zakłady co stanowi 48 procent obiektów będących w ewidencji, w których przeprowadzono 134 kontroli. Ogółem nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 650 zł za zły bieżący stan sanitarno- porządkowy tj.: korzystanie przy świadczeniu usług z brudnych narzędzi, ze ścinkami włosów tj. maszynek, szczotek do włosów, pelerynek i czepków jednorazowych używanych wielokrotnie, nożyczek i innego wyposażenia.

Nałożono 2 kary pieniężne, na kwotę 500 zł w związku z nieprzestrzeganiem wymagań w zakresie wprowadzania produktów kosmetycznych do obrotu po upływie daty minimalnej trwałości, określonych w przepisach ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych.

Dom Pomocy Społecznej

Pod nadzorem PSSE w Mielcu znajduje się 1 Dom Pomocy Społecznej przy ul. Wyszyńskiego 16, w 2022 r. nie był planowany do kontroli.

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej (dzienne domy pobytu dla seniorów)

Na terenie działalności PSSE w Mielcu znajduje się 6 obiektów. Skontrolowano 5 obiektów. Stan sanitarny dobry.

Placówki zapewniające całodobową opiekę

Pod nadzorem PSSE w Mielcu znajduje się 1 prywatna placówka, w której przeprowadzono 1 kontrolę. Stan sanitarno - techniczny nie budził zastrzeżeń.

Noclegownie i domy dla bezdomnych

PSSE w Mielcu objęła nadzorem 3 obiekty Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Mieleckie, 39-300 Mielec, ul. Sandomierska 19: schronisko, noclegownia, ogrzewalnia. Przeprowadzone w 2022 roku kontrole we wszystkich obiektach nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarno- technicznym.

Baza Noclegowa

Na terenie powiatu mieleckiego znajduje się 5 hoteli i 20 obiektów świadczących usługi hotelarskie. Skontrolowano 3 hotele i 13 obiektów hotelarskich, stan sanitarno-techniczny oceniono jako dobry.

Pływalnie

W roku sprawozdawczym 2022 pod nadzorem znajdowały się 3 pływalnie, w tym kryte: Pływalnia Kryta w Mielcu, ul. Powstańców Warszawy 2 i Rado Resort Wola Chorzelowska 56 B oraz Zespół basenów kąpielowych odkrytych MOSiR w Mielcu, ul. Kusocińskiego. Wszystkie zostały skontrolowane, przeprowadzono w sumie 6 kontroli. Z basenów kąpielowych w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 21 próbek wody. Ponadto pobierane były próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z przedstawionym harmonogramem przez zarządzających pływalniami. Wydano 3 oceny roczne jakości wody na pływalni w 2022 r. Dwie oceny jakości wody wydane na Rado Resort Wola Chorzelowska 56 B i Zespół basenów kąpielowych odkrytych MOSiR w Mielcu, ul. Kusocińskiego były negatywne ze względu na przekroczenia parametrów fizykochemicznych głównie chloroformu. Na Pływalni Krytej w Mielcu, ul. Powstańców Warszawy 2 jakość wody została oceniona pozytywnie.

Dworce autobusowe

Pod nadzorem PSSE w Mielcu znajdują się 2 dworce autobusowe. Skontrolowano dworzec w Radomyślu Wielkim i stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego. Wydano decyzję dotyczącą doprowadzenia obiektu dworca do właściwego stanu sanitarno – technicznego terminem realizacji 30.10.2022 r. Decyzja została wykonana. Ponad to pod nadzorem znajduje się stacja PKP w Mielcu. Stan sanitarno-porządkowy oceniono jako dobry.

Zdjęcie 4 hej.mielec.pl

Środki transportu

Pod nadzorem PSSE w Mielcu znajduje się 5 podmiotów świadczących usługi transportowe. Skontrolowano 2 obiekty, podczas których skontrolowano 10 autobusów. Nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarno- porządkowym.

Tereny rekreacyjne (place zabaw dla dzieci, parki, piaskownice)

W 2022 roku pod nadzorem PSSE Mielec znajdowało się pod 96 obiektów. Przeprowadzono 18 kontroli terenów rekreacyjnych. Stan sanitarno-techniczny oceniono jako dobry.

W 2022 r. nie pobierano próbek piasku do badania.

Cmentarze

Pod nadzorem PSSE w Mielcu znajduje się 5 cmentarzy, skontrolowano 2 - stan sanitarno-porządkowy oceniono jako dobry. Na terenie działalności PSSE w Mielcu znajduje się 12 domów przedpogrzebowych świadczących usługi związane z przechowywaniem, pochówkiem i transportem zwłok. W 2022 roku powstały nowe 2 zakłady przedpogrzebowe. Skontrolowano 5 domów przedpogrzebowych. Skontrolowano 9 środków transportu do przewozu zwłok/ szczątków ludzkich. Stan sanitarno-porządkowy oceniono jako dobry.

Do innych obiektów użyteczności publicznej zaliczamy: kina, hale sportowe, targowiska, domy kultury, stadiony, zakłady pralnicze, magle i inne. Pod nadzorem PSSE Mielec znajduje się 36 obiektów. Skontrolowano 16 obiektów, Stan sanitarno-porządkowy oceniono jako dobry.

IV. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.

W 2022 roku PSSE w Mielcu sprawowała nadzór w zakresie przestrzegania przez podmioty działające na rynku w prowadzonych zakładach żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością przepisów prawa żywnościowego. Prowadziła nadzór nad warunkami zdrowotnymi produkcji żywności, obrotu żywnością, żywienia, produkcji oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, a także obrotu produktami kosmetycznymi. Nadzorem objętych było łącznie 1178 zakładów. Były to:

- 192 zakłady produkcji żywności /w tym producenci pierwotni i RHD/,
- 593 zakłady obrotu żywnością,
- 208 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 155 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego
- 7 zakładów usług cateringowych
- 23 wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2022 roku realizowano zadania zawarte w planie zasadniczych przedsięwzięć i planach pracy opracowanych na podstawie Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, do planowania działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2022 roku. Zadania ujęte w planie zasadniczych przedsięwzięć oraz kontrole były realizowane zgodnie z procedurami i instrukcjami kontrolnymi.

W minionym roku :

- przeprowadzono 842 kontrole sanitarne, w tym 457 kontroli planowych i 385 kontroli ponadplanowych wynikających między innymi z powiadomień w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF, wniesionych interwencji, czy zatwierdzeń nowych zakładów (zatwierdzono 45 nowych zakładów),
- wydano 223 decyzji w tym między innymi 46 decyzji w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych /decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarnego zakładu, decyzje warunkowo zatwierdzające zakład/, 2 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu niewłaściwej jakości środków spożywczych,
- nałożono 45 mandatów karnych na winnych zaniedbań na kwotę 9750zł,
- skierowano 4 wnioski o ukaranie podmiotów odpowiedzialnych za nieprzestrzeganie przepisów prawa, w tym 3 do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i 1 do Prokuratury.
- odnotowano 27 zgłoszeń - interwencji klientów na niewłaściwą jakość środków spożywczych będących w obrocie, jak również niewłaściwy stan sanitarny obiektów żywnościowych, niewłaściwą higienę personelu, niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych /w 11 przypadkach zgłoszenia były zasadne, w związku z tym wdrożono postępowanie wynikające z przepisów prawa/,
- przeprowadzono 7 granicznych kontroli środków spożywczych, w wyniku których wydano 25 świadectw jakości zdrowotnej środków spożywczych.

Wzorem lat poprzednich w okresie letnim w ramach „Akcji Lato” trwającej od początku maja do końca września prowadzone były kontrole w zakładach żywienia zbiorowego, wytwórniach ciast i lodów , automatach do lodów / w tym w czasie wolnym od pracy z uwzględnieniem tzw. „długich weekendów”/. W omawianym okresie przeprowadzono 159

takich kontroli w tym 27 w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy. W trakcie tych kontroli za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 16 mandatów karnych na kwotę 3200zł. W 2022r w porównaniu do lat ubiegłych zaobserwowano poprawę stanu sanitarnego zakładów świadczących usługi gastronomiczne podczas imprezy "Złot Food-Trucków". Spośród 1178 nadzorowanych zakładów żywnościowo-żywnościowych 26 z nich było w grupie wysokiego ryzyka, 653 średniego ryzyka, natomiast 499 niskiego ryzyka. Wdrożone zasady GHP/GMP posiada 1099 zakładów, natomiast 923 wdrożony system HACCP.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022r. pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu 223 próbki żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne i organoleptyczne.

Zakwestionowaniu uległy 2 próbki żywności. Były to próbki mięsa /Filet z piersi kurczaka oraz Polędwiczka z piersi indyka/, które zakwestionowano z uwagi na obecność *Escherichia coli* (szczepy odporne na cefalosporiny) w 25g.

Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami

Pracownicy PSSE w Mielcu dokonywali oceny grzybów świeżych przynoszonych przez klientów do Stacji. Dokonując ich oceny nie stwierdzano grzybów trujących. Podczas oceny grzybów klientom udzielano instruktażu odnośnie zasad jakimi należy się kierować przy zbieraniu grzybów. Na terenie powiatu mieleckiego nie ma zakładów przetwórstwa grzybów. Nie odnotowano też przypadków zgłoszeń zatruc grzybami.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach-RASFF do PSSE w Mielcu wpłynęły 32 powiadomienia alarmowe i 19 powiadomień informacyjnych o produktach niebezpiecznych, wraz z listami dystrybucyjnymi ich odbiorców co pozwoliło na podjęcie odpowiednich działań, a tym samym ochronę zdrowia konsumentów. Dotyczyły one najczęściej wykrycia w żywności pałeczek z rodzaju *Salmonella* przede wszystkim w mięsie drobiowym i produktach pochodnych, oraz stwierdzeniu przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydu w produkcie. W wyniku otrzymanych powiadomień przeprowadzono 86 kontroli mających na celu weryfikację obecności kwestionowanych produktów oraz ich wycofanie z obrotu. Przedsiębiorcy wycofywali niebezpieczne produkty z obrotu.

Żywnienie dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty

W 2022r. skontrolowano 89 zakładów żywnościowo-żywnościowych w jednostkach systemu oświaty. Były to: stołówki szkolne, stołówki w przedszkolach, stołówki w bursach

i internatach oraz zakładach specjalnych i wychowawczych. Przeprowadzono w nich łącznie 96 kontroli sanitarnych w tym 86 kontroli uwzględniających przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W trakcie kontroli nie stwierdzano nieprawidłowości w w/w zakresie. Na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli można stwierdzić, że żywienie dzieci i młodzieży we wspomnianych wyżej placówkach zapewnia podaż niezbędnych składników odżywczych warunkujących utrzymanie zdrowia i prawidłowy rozwój fizyczny i umysłowy.

Wyniki działań kontrolnych wskazują, iż prowadzony nadzór nad zakładami przynosi oczekiwane efekty. Dzięki prowadzonym działaniom kontrolno-represyjnym i instruktażowym z każdym rokiem można zauważyć sukcesywną poprawę warunków sanitarnych zakładów, co w efekcie przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

V. ŚRODOWISKO PRACY

Głównym zadaniem działalności w zakresie higieny pracy jest ochrona zdrowia pracujących przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiska pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. Realizacja tego zadania odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego, w ramach którego prowadzone są kontrole zakładów pracy pod kątem przestrzegania przepisów dot. warunków zdrowotnych środowiska pracy. W 2022 r. w ramach prowadzonego nadzoru skontrolowano 186 zakładów pracy, przeprowadzając ogółem 224 kontrole.

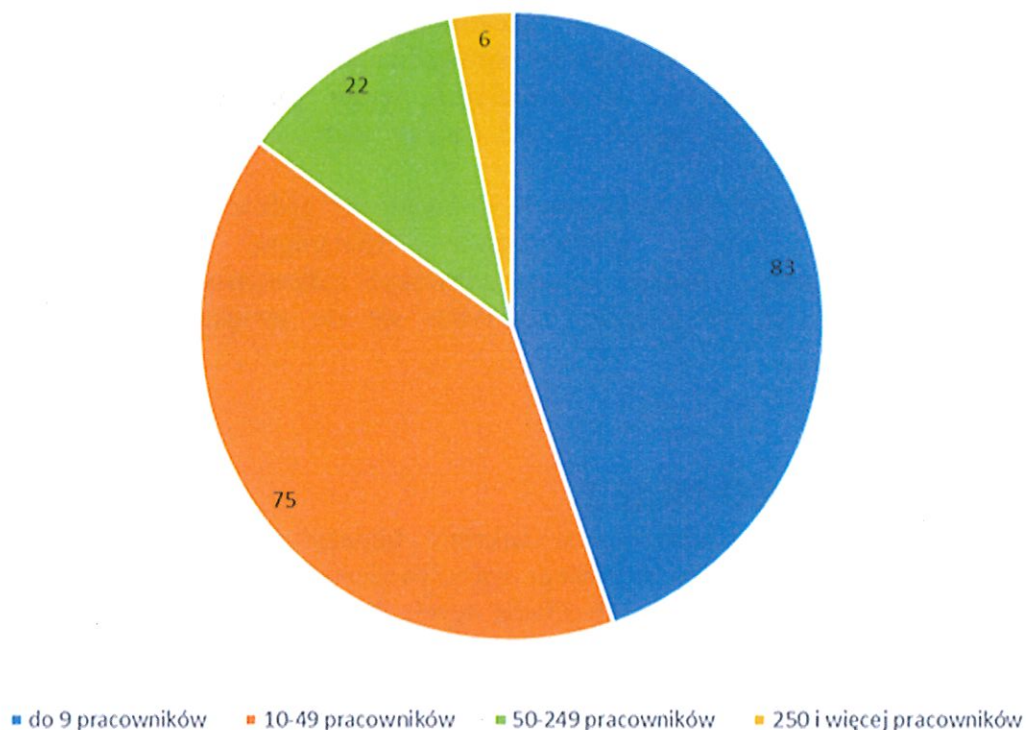
W 2022 roku w ewidencji PSSE Mielec znajdowało się 395 zakładów pracy (w których pracowało ogółem 25697osób).

Rok	Liczba zakładów pracy			Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji
	Według ewidencji	Skontrolowanych	Z przekroczeniami NDS i NDN		
2018	340	94	17	98	8
2019	346	174	23	174	10
2020	345	80	28	83	4
2021	375	126	28	137	0
2022	395	186	9	224	18

Tabela 4 Liczba zakładów pracy znajdujących się pod nadzorem PSSE Mielec

W skontrolowanych 186 zakładach, zatrudnionych było ogółem 8223 pracowników. Na terenie powiatu mieleckiego funkcjonuje najwięcej zakładów zatrudniających do 9 pracowników - 83, do 49 pracowników – 75, do 249 pracowników – 22, 250 i więcej – 6.

Liczba zakładów pracy skontrolowanych w roku 2022 z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników

Wydano 18 decyzji, w tym 8 dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych / hałas, drgania/. W warunkach przekroczenia normatywów higienicznych pracowało 604 osoby.

Obniżenie poziomu hałasu metodami technicznymi jest często bardzo trudne, a czasami wręcz niewykonalne z techniczno-ekonomicznego punktu widzenia, ponieważ stosowane w produkcji maszyny i urządzenia emitują często hałas na granicy dopuszczalnego poziomu hałasu (85dB), a nawet fabrycznie nowe maszyny przekraczają niejednokrotnie dopuszczalne normy emisji. W takich przypadkach, na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne, pracodawcy są zobowiązani do sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do jak najskuteczniejszego ograniczenia narażenia pracowników na hałas. W ramach realizacji tych programów, pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas są informowani i szkoleni w temacie możliwych zagrożeń, przepisów i ochrony przed hałasem, wyposażeni są w właściwie dobrane, atestowane ochronniki słuchu, których stosowanie jest nadzorowane i egzekwowane przez pracodawcę, a strefy zagrożenia hałasem są oznakowane. Ponadto, tam gdzie to możliwe, wprowadzana jest rotacja pracowników na stanowiskach pracy oraz zwiększa się liczba przerw w pracy. Pracownicy objęci są również profilaktyczną opieką lekarską. Pracodawcy, realizując opracowane programy działań organizacyjnotechnicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas, prowadzą także nadzór nad eksploatacją maszyn i urządzeń, modernizują parki maszynowe

poprzez wprowadzanie nowych technologii i automatyzowanie części produkcji.

Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy pełniono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz.U.2021.2235).

Kontakt/narażenie pracowników na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym występowało w 23 skontrolowanych zakładach, w których pracowało 360 pracowników.

Rok	Liczba zakładów pracy w ewidencji Stacji	Liczba kontroli	Liczba osób narażonych/ w kontakcie na czynniki rakotwórcze
2018	10	6	176
2019	18	15	365
2020	20	12	558
2021	44	7	73
2022	44	26	360

Tabela 5 Nadzór nad zakładami pracy, w których na stanowiskach pracy występowały substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym

W 2021 r. nastąpił wzrost liczby zakładów w stosunku do lat ubiegłych w których występują czynniki rakotwórcze. Wynika to ze zmiany w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, w wyniku której do procesów technologicznych o ww. działaniu zaliczono prace związane z narażeniem na pyły drewna (wcześniej były tylko pyły drewna twardego) i prace związane z narażeniem na powstającą w trakcie pracy frakcję respirabilną krzemionki krystalicznej.

Niezmiennie najwięcej osób mających kontakt zawodowy z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi zatrudnionych jest w podmiotach leczniczych (PKD 86), gdzie głównie występuje narażenie na promieniowanie jonizujące, formaldehyd.

W zakładach pracy, gdzie występuje narażenie na szkodliwe czynniki rakotwórcze, pracownicy objęci są profilaktyczną opieką zdrowotną. Ponadto informowani są o zagrożeniach związanych z tymi czynnikami oraz o ryzyku zawodowym. W zakładach stosowane są środki ochrony zbiorowej oraz środki ochrony indywidualnej. Pracownicy mają zapewnione właściwe warunki przechowywania odzieży własnej, roboczej i ochronnej, a także miejsca do spożywania posiłków zgodne z obowiązującymi przepisami.

Szkodliwe czynniki biologiczne

Narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne występowało w 65 zakładach pracy. W 15 skontrolowanych zakładach, w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi pracowało 484 osób.

Kontrole przeprowadzone w tych obiektach wykazały, że pracodawcy starają się organizować procesy pracy tak, aby uniknąć lub zminimalizować uwalnianie się szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy. Pracownikom zapewnia się odpowiednie środki ochrony indywidualnej, które stosują podczas wykonywanej pracy (odzież i obuwie robocze, ochrony układu oddechowego, rękawice ochronne). Wykonywane są na bieżąco badania lekarskie wstępne, okresowe i kontrolne, w których uwzględnia się narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. W ramach profilaktyki, niektóre zakłady stosują szczepienia ochronne, np. przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i B, durowi brzuszemu i przeciwko tężcowi.

Rok	Liczba zakładów w ewidencji Stacji	Liczba kontroli	Liczba osób narażonych na czynniki biologiczne
2018	16	13	57
2019	23	8	49
2020	43	4	636
2021	69	38	215
2022	65	15	484

Tabela 6 Nadzór nad zakładami pracy, w których na stanowiskach pracy występowały szkodliwe czynniki biologiczne w latach 2018-2022

Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, produktami biobójczymi, kosmetykami.

W 2022r. kontynuowano nadzór nad podmiotami zajmującymi się wytwarzaniem, wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie dla ludzi i środowiska. Koordynowano i prowadzono działania związane z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w trakcie przeprowadzonych 143 kontrolach sanitarnych.

Sprawdzano:

- przekazywanie prawidłowych informacji w łańcuchu dostaw (karty charakterystyki, raporty bezpieczeństwa chemicznego, scenariusze narażenia, itp.); • zgodność danych w kartach charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych;
- zgodność oznakowania na etykietach opakowań substancji i mieszanin chemicznych;
- prawidłowość klasyfikacji zagrożeń substancji i mieszanin chemicznych;
- respektowanie warunków ograniczeń produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów określonych w załączniku XVII rozporządzenia WE nr 1907/2006 (REACH) pod kątem zawartości w nich niedozwolonych substancji (m.in. w oparciu o wyniki badań udostępnionych przez Inspekcję Handlową);
- legalność wprowadzania do obrotu substancji chemicznych (rejestracja substancji chemicznych) w ścisłej współpracy z Inspektorem ds. Substancji Chemicznych w Łodzi, Głównym Inspektoratem Sanitarnym i Europejską Agencją Chemiczną w Helsinkach (ECHA);
- przekazywanie Inspektorowi ds. Substancji Chemicznych wymaganych informacji o wprowadzaniu substancji/mieszanin stwarzających zagrożenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- przestrzeganie zasad bezpiecznego stosowania w działalności zawodowej oraz bezpiecznego przechowywania chemikaliów w magazynach i innych pomieszczeniach pracy.

Jednym z nadzorowanych obszarów jest rynek produktów biobójczych, które wykorzystuje się m.in. do dezynfekcji, usuwania, odstraszania, wabienia i unieszkodliwiania mikroorganizmów oraz szkodników, takich jak m.in. komary, meszki, itp.

Konieczność nadzorowania dystrybucji i stosowania tego rodzaju produktów związana jest z ochroną zdrowia ludzkiego, jak i środowiska naturalnego, ze względu na obecność w nich substancji biologicznie czynnych lub innych szczególnie niebezpiecznych.

Głównym kierunkiem działania Stacji w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych była kontrola legalności wprowadzanych do obrotu produktów, tj.:

- czy udostępniane na rynku i stosowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty biobójcze posiadają pozwolenie albo zezwolenie na handel równoległy albo pozwolenie na obrót oraz czy dane w zezwoleniach są zgodne z danymi zawartymi na etykiecie oraz w karcie charakterystyki;
- czy wszystkie zawarte w produkcie substancje czynne są dopuszczone do stosowania w produktach. Ponadto w trakcie kontroli sprawdzano, czy oznakowanie produktu biobójczego jest zgodne z aktualnymi przepisami oraz czy etykieta produktu biobójczego zawiera wszystkie niezbędne informacje pozwalające na bezpieczne stosowanie danego produktu. Przeprowadzono 40 kontroli dotyczących przestrzegania zasady wprowadzania do obrotu, a także nadzoru nad ww. produktami zgodnie z przepisami krajowymi i Unii Europejskiej (ustawie z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych) oraz 23 kontrole dotyczące wprowadzania do obrotu kosmetyków.

Współpracowano z zakładami pracy w zakresie narażenia na radon w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

W 2022 roku współpracowano z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami:

- Z Państwową Inspekcją Pracy - współuczestniczono w realizacji kampanii PIP pt. „Dobry przepis na bezpieczeństwo” skierowanej do branż przetwórstwa mięsnego (rozpowszechniano informacje nt. bezpiecznych warunków pracy).
- Z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy - przeprowadzono oceny narażenia zawodowego konieczne w realizacji procedury orzeczniczej w sprawach chorób zawodowych.
- Z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych - przekazywano informacje potwierdzające, że decyzje w sprawie chorób zawodowych są prawomocne.
- Instytut Medycyny Pracy w Łodzi - przekazywano karty stwierdzenia choroby zawodowej.
- Policja, Prokuratura, podmioty lecznicze - współpraca w zakresie środków zastępczych.

Prowadzono działania kontrolne w ramach monitorowania przestrzegania przepisów z zakresu ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych w miejscu pracy, a także prawidłowego oznaczenia słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych. Udzielano pracodawcom w trakcie kontroli wskazówek w powyższym zakresie.

Podczas kontroli w zakładach pracy rozpowszechniano informacje dotyczące problematyki przeciwdziałania używaniu „nowych narkotyków” w miejscu pracy, oraz informacje dotyczące wprowadzonych zmian w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, które miały na celu pogłębianie wiedzy o zagrożeniach związanych z narażeniem na działanie czynników rakotwórczych w miejscu pracy. Budowano świadomość ryzyka wynikającego z procesu pracy, a także pogłębiano znajomość obowiązujących przepisów prawnych i kierunków ich zmian ww. zakresie.

CHOROBY ZAWODOWE

Choroby zawodowe – grupa chorób spowodowanych działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy.

Chorobę zawodową można stwierdzić również po zakończeniu pracy w narażeniu zawodowym. Okres, w którym wystąpienie objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej, zależy od choroby i jest podany w rozporządzeniu w sprawie chorób zawodowych (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1367)).

Jednostka chorobowa	Ilość zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych
Astma oskrzelowa poz. 6	3
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: nowotwór pęcherza moczowego poz. 17.5	1
Choroby skóry: alergiczne kontaktowe zapalenie skóry poz. 18.1	1
Choroby skóry: kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia poz. 18.2	1
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki poz. 19.1	1
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie kaletki maziowej poz. 19.2	1
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe uszkodzenie łąkotki u osób wykonujących pracę w pozycji klęczącej lub kucznej poz.19.3	1

Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni nadgarstka poz. 20.1	4
Zespół wibracyjny: postać kostno-stawowa poz. 22.2	1
Zespół wibracyjny : postać mieszana: naczyniowo-nerwowa i kostno-stawowa poz. 22.3	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa poz.26	4
RAZEM	19

Tabela 7 Najczęściej zgłaszane choroby zawodowe w 2022r.

Porównanie najczęściej stwierdzanych chorób zawodowych w latach 2018-2022 przedstawiono w tabeli.

Rok	Ilość stwierdzonych przypadków chorób zawodowych
2018	2
2019	0
2020	3
2021	3
2022	2

Tabela 8 Analiza chorób zawodowych stwierdzonych w latach 2018-2022

Jednostka chorobowa	2018	2019	2020	2021	2022
Choroby zakaźne lub pasożytnicze			1	3	2
Pylice płuc	1				
Choroby narządu głosu			2		
Zespół wibracyjny	1				

Tabela 9 Najczęściej stwierdzane choroby zawodowe w latach 2018-2022

Nadzór nad środkami zastępczymi

Nacelnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia i życia ludzkiego. W celu ograniczania zagrożeń zdrowia publicznego z zakresu przeciwdziałania

narkomanii, na podstawie art. 4 ust.1 pkt 9a ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej egzekwują przestrzeganie przepisów dotyczących zakazu wytwarzania, przywozu i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, łącząc profesjonalny system nadzoru w obszarze tzw. „dopalaczy” z działaniami edukacyjnymi, profilaktycznymi i szeroko rozumianą promocją zdrowia.

W 2022r. w zakresie środków zastępczych: przeprowadzono 20 kontroli dotyczących wprowadzania do obrotu produktów zawierających w swym składzie konopie siewne.

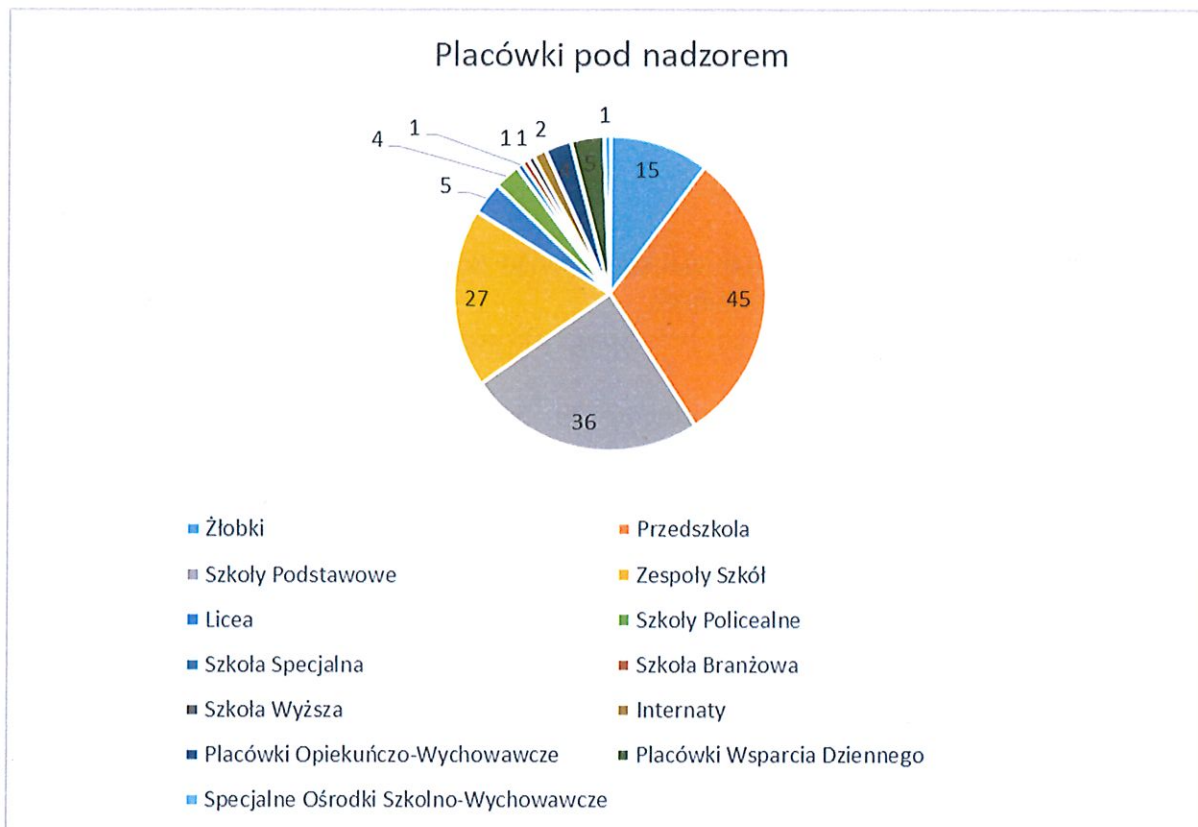
Na polecenie Departamentu ds. Środków Zastępczych Głównego Inspektoratu Sanitarnego- bieżący monitoring nad środkami zastępczymi prowadzony jest w formie elektronicznej na tzw. platformie SMIOD.

W celu ograniczania zagrożeń jakie mogą powodować środki zastępcze (ŚZ) oraz nowe substancje psychoaktywne (NSP) Główny Inspektor Sanitarny prowadzi rejestr zatruc. Obowiązki związane z procedurą zgłaszania zatruc określone zostały w art. 30a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), który to stanowi, iż podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne są obowiązane zgłosić Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu (PPIS) właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu, wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną

VI. Placówki nauczania, wychowania i wypoczynku

PPIS w Mielcu w 2022 r. obejmował nadzorem 144 placówki publiczne i niepubliczne, takie jak: żłobki, przedszkola, szkoły, ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze, świetlice profilaktyczno-wychowawcze, a także obiekty w których organizowane były letni i zimowy wypoczynek dla dzieci i młodzieży.

Wykres 6 Placówki oświatowo-wychowawcze na terenie działalności PSSE Mielec

W roku 2022 przeprowadzono 194 kontrole sanitarne (w tym 20 kontroli wypoczynku zimowego i 44 kontrole wypoczynku letniego), w trakcie których nie odnotowano problemów wynikających z działalności kontrolnej w placówkach oświatowo-wychowawczych. Wszystkie placówki starają się zapewnić odpowiednie warunki pobytu dzieci i młodzieży. Właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej są zapewnione we wszystkich szkołach, a toalety wyposażone są w niezbędne środki czystości. Obserwuje się ciągłą poprawę stanu higieny procesu nauczania – meble szkolne są w dobrym stanie, w miarę możliwości finansowych wymieniane są na nowsze, lepiej dostosowane ergonomicznie. Posiadają także odpowiednie certyfikaty bezpieczeństwa i zgodności z przepisami.

Poprawie ulega także infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, w miarę możliwości finansowych szkoły wzbogacają się o nowy sprzęt sportowy. Natomiast w przypadku nie posiadania sali, zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są w salach zastępczych, korytarzach lub wykorzystywana jest infrastruktura znajdująca się poza terenem placówki, w obiektach wynajmowanych. Rozkłady zajęć lekcyjnych uwzględniają zasady higieny pracy umysłowej uczniów, a analiza rozkładów zajęć podczas kontroli placówek nie wykazała nieprawidłowości. Placówki zapewniają także możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Przeprowadzona została także akcja ważenia uczniów i plecaków „Problem wagi ciężkiej” obejmująca uczniów klas 1-4. Akcja prowadzona była wspólnie z Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia i objęła 4 szkoły (2 miejskie

i 2 wiejskie). Niestety, pomimo możliwości pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych, w trakcie akcji stwierdzono przekroczenia wagi plecaków w stosunku do wagi ciała (zarówno w normie 10%, jak i 15%). Na 374 uczniów przebadanych, przekroczenia stwierdzono u 259 uczniów. Zagęszczenie uczniów w klasach mieściło się w normie, jednakże z powodu pandemii koronawirusa proces nauczania (na początku roku 2022) prowadzony był czasem zdalnie lub hybrydowo. Procesy nauczania i wychowania w 2022 r. w placówkach oświatowo-wychowawczych na nadzorowanym terenie odbywały się we właściwych warunkach higieniczno- sanitarnych.

VII. Podmioty lecznicze

Usługi medyczne na terenie powiatu mieleckiego świadczone są przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w ramach:

- stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych /szpitale, hospicjum, zakład opiekuńczo-leczniczy/,
- ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych /przychodnie, poradnie, punkt poboru materiału do badań, pogotowie ratunkowe/,
- praktyk zawodowych:
  - a) indywidualne praktyki dentystów, grupowa praktyka dentystów, zabiegowe praktyki lekarskie, niezabiegowe praktyki lekarskie,
  - b) praktyki pielęgniarek i położnych.

W 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mielcu skontrolował 104 podmioty wykonujące działalność /38,5%/ spośród 270 ujętych w ewidencji przeprowadzając ogółem 168 kontroli sanitarnych. Kontrole były realizowane w ramach harmonogramu, zgodnie z częstotliwością ustaloną przez PSSE w Mielcu.

PODMIOTY LECZNICZE - STACJONARNE I CAŁODOBOWE

/szpitale, hospicjum, zakład opiekuńczo- leczniczy/

W 2022 r. PSSE w Mielcu objęła nadzorem pięć podmiotów leczniczych - stacjonarne i całodobowe świadczenia inne niż szpitalne :

- Szpital Specjalistyczny im. Edmunda Biernackiego, Mielec
- NZOZ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „PRZYSTAŃ”, Mielec
- NZOZ Zakład Pielęgnacyjno -Opiekuńczy im Św. Ojca Pio, Rożniaty
- Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca Centrum Sercowo – Naczyniowe, Mielec
- Hospicjum Stacjonarne „VITA-SPES, Babule

W 2022 r. w w/w placówkach przeprowadzono 29 kontroli.

W Szpitalu Specjalistycznym im. E. Biernackiego w Mielcu na stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości wystosowano 3 decyzje dot. nieprawidłowego stanu sanitarno – technicznego oraz wydano 1 decyzję administracyjną zmieniającą termin realizacji.

Zdjęcie 5 www.facebook.com

Postępowanie z odpadami

Na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli sanitarnych należy stwierdzić, że gospodarka odpadami medycznymi w podmiotach leczniczych: szpitalach, zakładach opiekuńczo-leczniczych, hospicjum odbywała się zgodnie z procedurami wdrożonymi i zatwierdzonymi. Odpady medyczne były zbierane w miejscu ich wytwarzania z selektywnym podziałem, z uwzględnieniem sposobu ich unieszkodliwiania. Odpady medyczne niebezpieczne o ostrych końcach /180103/ składowane w utwardzonych pojemnikach plastikowych o różnej pojemności, opis pojemników zgodny z wymogami. Odpady medyczne niebezpieczne - miękkie /180103/ umieszczane w pojemnikach wielokrotnego użytku zaopatrzonych w worki foliowe koloru czerwonego. Odpady usuwane z miejsca wytwarzania po zakończonych czynnościach do tzw. brudowników, a następnie zbiorczo transportowane wózkami z przestrzenią ładunkową zamkniętą do wyznaczonego pomieszczenia poza obręb budynków. W podmiotach odbiorem odpadów, zgodnie z zawartymi umowami zajmowały się firmy posiadające wymagane zezwolenia. Odpady o charakterze bytowo-gospodarczym odbierane były przez Miejskie Służby Komunalne na podstawie stosownych umów.

Dezynfekcja

W podmiotach leczniczych nie stwierdzono braków jakościowych i ilościowych środków dezynfekcyjnych w placówkach. Stosowano pełny asortyment preparatów dezynfekcyjnych, adekwatnych do istniejącego zagrożenia. Wdrożono procedury z zakresu przeprowadzania dezynfekcji wstępnej narzędzi, sprzętu medycznego w oddziałach szpitalnych, natomiast dezynfekcja zasadnicza przeprowadzana jest w centralnej sterylizatorni /Szpital Specjalistyczny im. E. Biernackiego w Mielcu/. W obrębie bloku operacyjnego narzędzia bezpośrednio po użyciu podlegają obróbce w myjni – dezynfektorze /Szpital Specjalistyczny im. E. Biernackiego w Mielcu /, a transport narzędzi z oddziałów odbywa się w pojemnikach z przestrzenią ładunkową zamkniętą. Mycie i dezynfekcja endoskopów wykonywana była w 2 myjniach automatycznych umieszczonych w Pracowni Endoskopowych /Szpital Specjalistyczny im. E. Biernackiego w Mielcu /. Personel medyczny podczas czynności dezynfekcyjnych stosował środki ochrony osobistej.

Sterylizacja

W 2022 r. nadzorem objęto; 2 autoklawy parowe, 1 autoklaw niskotemperaturowy/plazmowy oraz 2 autoklawy kasetowe. Wewnętrzne kontrole procesów sterylizacji przeprowadzane były prawidłowo przy użyciu wskaźników chemicznych wieloparametrowych, wskaźników biologicznych oraz parametrów fizycznych. W procesach sterylizacji stosowano opakowania jednorazowego użytku: rękawy papierowo-foliowe zgrzewane, podwójna warstwa papieru lub włóknina i papier. Wszystkie zestawy narzędzi, sprzętu medycznego, materiału opatrunkowego, bielizny operacyjnej itp. sterylizowane w centralnej sterylizatorni prowadzono prawidłowo w formie rejestrów elektronicznych i w wersji papierowej. Przestrzegano procedur prawidłowej sterylizacji. Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze korzystają ze sprzętu jednorazowego użytku. Natomiast Polsko - Amerykańskie Kliniki Serca Centrum Sercowo - Naczyniowe oraz hospicjum korzystają z usług Centralnej Sterylizacji Szpitala Specjalistycznego im. E. Biernackiego w Mielcu.

Pralnictwo

Szpital Specjalistyczny im. E. Biernackiego w Mielcu – usługi pralnicze i transportowe świadczone były przez specjalistyczną firmę WODEX, Stalowa Wola. Zakłady pielęgnacyjne, Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca oraz hospicjum korzystają z usług pralniczych świadczonych przez firmę pralniczą SIMPYQ Limanowa. Nie stwierdzono uchybień w zakresie przechowywania bielizny szpitalnej. Placówki stosują odpowiednie procedury postępowania z bielizną czystą i brudną.

PODMIOTY LECZNICZE ŚWIADCZĄCE AMBULATORYJNE ŚWIADCZENIA

Według ewidencji nadzorowanych obiektów, na terenie powiatu mieleckiego zlokalizowane są 98 podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych /w tym 87 przychodni i poradni oraz 10 punktów poboru materiału do badań, pogotowie ratunkowe./. W 2022 r. skontrolowano 50 podmiotów leczniczych w tym 10 punktów poboru materiału do badań. Nadzorowano stopień wdrożenia, realizowania i modyfikowania poszczególnych procedur kontrolując bieżący stan sanitarno-techniczny pomieszczeń. W przychodniach i poradniach dwa razy w roku przeprowadzane są kontrole wewnętrzne oraz raport o bezpieczeństwie i higienie pracy w podmiocie leczniczym w zakresie zranień ostrymi narzędziami przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, jak również szkolenia z zakresu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym oraz instruktaże stanowiskowe - zgodnie z wdrożonymi procedurami – wymagana dokumentacja nie budziła zastrzeżeń.

Zdjęcie 6 www.luxmed-diagnostyka.pl

Stan higieniczno-sanitarny

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono rażących zaniedbań w zakresie stanu sanitarno-higienicznego w/w podmiotów leczniczych. Podmioty mają opracowane plany higieny dostosowane do specyfiki komórek organizacyjnych /strefy czystości mikrobiologicznej pomieszczeń/. Bieżącą czystość, porządek, sprzątanie i dezynfekcję pomieszczeń oceniono jako dobrą.

Postępowanie z odpadami

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono, że gospodarka odpadami medycznymi w podmiotach leczniczych /przychodnie, poradnie oraz laboratorium diagnostyczne/ odbywała się zgodnie z wdrożonymi procedurami. Odpady medyczne były zbierane w miejscu ich wytwarzania z selektywnym podziałem na odpady o kodach 180103, 180110, 180104. Pozostałe odpady medyczne w w/w podmiotach nie posiadające właściwości niebezpiecznych, gromadzone były w pojemnikach zamykanych, wyłożonych niebieskimi workami foliowymi. Odpady medyczne niebezpieczne umieszczane w pojemnikach wielokrotnego użytku zaopatrzonych w worki foliowe koloru czerwonego i transportowane do stacjonarnych urządzeń chłodniczych lub po telefonicznym zgłoszeniu odbierane bezpośrednio przez firmę specjalistyczną. Odpady medyczne o kodzie 180110 /amalgamat dentystyczny/ magazynowane do chwili odbioru w pojemnikach zamkniętych, transport w workach koloru żółtego. Odbiorem odpadów zgodnie z zawartymi umowami zajmowały się firmy specjalistyczne. Odpady o charakterze bytowo-gospodarczym odbierane były przez Miejskie Służby Komunalne na podstawie stosownych umów.

Dezynfekcja

Stosowano pełny asortyment preparatów dezynfekcyjnych, adekwatnych do istniejącego zagrożenia. Wdrożono procedury z zakresu przeprowadzania dezynfekcji wstępnej i zasadniczej narzędzi, sprzętu w podmiotach leczniczych. W Pracowniach Endoskopowych mycie i dezynfekcja endoskopów wykonywana było w myjniach automatycznych w wydzielonych pomieszczeniach. Personel medyczny podczas czynności dezynfekcyjnych stosował środki ochrony osobistej.

Sterylizacja

W 2022r. nadzorem objęto 12 autoklawów. Wewnętrzne kontrole procesów sterylizacji przeprowadzane były prawidłowo przy użyciu wskaźników chemicznych wieloparametrowych, wskaźników biologicznych oraz parametrów fizycznych. W procesach sterylizacji stosowano opakowania jednorazowego użytku: rękawy papierowo-foliowe zgrzewane lub torebki papierowo-foliowe samoprzylepne. Wszystkie zestawy wyjaławiane oznakowane datą sterylizacji i aktualną datą ważności /możliwość udokumentowania powiązania materiału sterylnego z pacjentem/. Dokumentację sterylizacji prowadzono prawidłowo. Przestrzegano procedur sterylizacyjnych.

Pralnictwo

W podmiotach leczniczych stosowana jest bielizna wielokrotnego użytku - fartuchy ochronne, bielizna jednorazowego użytku - prześcieradła i fartuchy ochronne. Odzież ochronna i wierzchnia personelu przechowywana jest w szafkach z zachowaniem segregacji. Pranie odzieży ochronnej przez specjalistyczne pralnie /zawarta umowa/ lub we własnym zakresie. Nie stwierdzono znaczących uchybień w zakresie segregacji przechowywania bielizny. Placówki stosują odpowiednie procedury i zapewniają właściwe warunki postępowania z bielizną czystą i brudną.

PRAKTYKI ZAWODOWE: indywidualne praktyki dentystów, grupowe praktyki dentystów, zabiegowe praktyki lekarskie, niezabiegowe praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarek i położnych

Praktyki zawodowe stanowią odrębną grupę podmiotów leczniczych, w których udzielane są różnorodne świadczenia medyczne. W 2022r. skontrolowano 49 praktyk zawodowych z 158 podmiotów ujętych w ewidencji, co stanowi 31%. Oceniano zakres i sposób prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Skontrolowano m.in. procedury zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz plan higieny uwzględniający specyfikę kontrolowanej placówki.

Utrzymanie czystości i porządku

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono zaniedbań w zakresie stanu sanitarno-higienicznego w praktykach zawodowych. Bieżącą czystość, porządek, sprząatanie i dezynfekcję pomieszczeń oceniono jako dobrą.

Postępowanie z odpadami

Wszystkie praktyki zawodowe prowadzą segregację odpadów w miejscu ich wytwarzania. Odpady medyczne zbierane w sposób selektywny z podziałem na odpady o kodzie: 180103, 180104, 180110. Opracowane i wdrożone procedury postępowania z odpadami medycznymi są sprawdzane w czasie kontroli sanitarnych - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dezynfekcja

Stosowano pełny asortyment preparatów dezynfekcyjnych, adekwatnych do istniejącego zagrożenia. Wdrożono procedury z zakresu przeprowadzania dezynfekcji wstępnej i zasadniczej narzędzi, sprzętu w praktykach zawodowych. Personel medyczny podczas czynności dezynfekcyjnych stosował środki ochrony osobistej. Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały, że przestrzegane były właściwe stężenia preparatów i wymagany ich czas

działania. Nie stwierdzono braków jakościowych i ilościowych w zaopatrzeniu w preparaty dezynfekcyjne.

Sterylizacja

W 2022r. nadzorem objęto 66 autoklawów w praktykach zawodowych. Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych sprawdzano prawidłowość wykonywanych procesów sterylizacji. Dokumentację sterylizacji prowadzono w formie rejestrów kontroli wsadów i sterylnych pakietów, uwzględniając stosowane wskaźniki.

VIII. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w PSSE Mielec w 2022 roku rozpatrywane sprawy dotyczyły m.in. :

1. Opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania terenu oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
2. Uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, w przypadku opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przed przystąpieniem do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
3. Wydawania opinii dotyczących obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz opinii określających warunki realizacji przedsięwzięcia - zgodnie z ustawą o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.
4. Uzgadniania pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych projektów budowlanych dotyczących nowych obiektów , adaptacji i przystosowania do aktualnych potrzeb już istniejących obiektów jak i również adaptacji różnego rodzaju pomieszczeń dla potrzeb prowadzenia w nich różnorodnej działalności gospodarczej.
5. Wydawania opinii wynikających z art.56 ustawy prawo budowlane dotyczących stwierdzenia zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i pozwoleniem na budowę m.in. takich jak : budynki produkcyjne, administracyjno-usługowe, usługowe, warsztatowe, magazynowe, dydaktyczne itp.
6. Wydawania opinii określających warunki sanitarne w obiektach przeznaczonych do prowadzenia w nich działalności np. szkoły, przedszkola, żłobki, obrót bronią i amunicją, hotele i inne.

W 2022r. przeprowadzono 60 kontroli sanitarnych, wydano 76 decyzji nakazujących opłaty za wykonane czynności kontrolne w związku ze sprawowaniem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego; wydano 158 stanowisk w formie opinii sanitarnej, stanowiska, zaświadczenia.

IX. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna

Działania w zakresie promowania zdrowego stylu życia oraz profilaktyki chorób ukierunkowane były na poszerzanie wiedzy o zdrowiu i zapobieganiu chorobom, kształtowanie postaw prozdrowotnych, dostarczanie informacji o zagrożeniach dla zdrowia mających wpływ na jakość życia, jak również dokonywanie wyborów i budowanie odpowiedzialności za zdrowie własne i bliskich. W roku 2022 praca Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej koncentrowała się na realizacji programów edukacyjnych oraz interwencji nieprogramowych - akcji i kampanii.

Tematyka koordynowanych programów edukacyjnych (ogólnopolskich, wojewódzkich i lokalnych) dotyczyła: profilaktyki uzależnień w tym palenia tytoniu, propagowania zdrowego stylu życia i odżywiania oraz świadomości konsumenckiej, profilaktyki czerniaka oraz WZW, HIV i AIDS, raka piersi i szyjki macicy, chorób brudnych rąk, promocji żywności ekologicznej, profilaktyki chorób odkleszczowych. W 2022 roku zrealizowano 15 takich programów, które prowadzone były w 37 placówkach nauczania i wychowania z całego powiatu mieleckiego. W większości zgłoszonych szkół i przedszkoli realizowany był więcej niż jeden program edukacyjny – średnio 5 programów w placówce. „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” to program, który cieszył się największą popularnością – zrealizowany został w 27 placówkach, działaniami edukacyjnymi objęto 4063 osoby. Kolejny bardzo popularny program edukacyjny - „Trzymaj Formę” przeprowadzony został w 15 placówkach i uczestniczyło w nim 1691 osób. Odbiorcami programów edukacyjnych były dzieci i młodzież szkolna, a także ich rodzice i opiekunowie. W sumie działaniami związanymi z realizacją programów na terenie powiatu objętych zostało 14421 osób. W celu sprawdzenia jakości prowadzonych działań w placówkach nauczania i wychowania, przeprowadzonych zostało 42 wizyty oceniające.

Zdjęcie 7 Informacje dotyczące kampanii EFSa „Wybieraj bezpieczną żywność” opracowane i przekazane do Samorządowego Centrum Kultury w Mielcu, wyświetlane na telebimie.

W ramach koordynacji programów oraz współorganizowania działań nieprogramowych przeprowadzono 30 porad, które dotyczyły wdrażania, realizacji i ewaluacji programów edukacyjnych oraz zasad i zakresu współpracy przy realizacji kampanii – np. przebieg konkursu, organizacja stoisk informacyjno-edukacyjnych. W poradach uczestniczyli głównie

koordynatorzy i realizatorzy programów, ale także dyrektorzy szkół, przedszkoli, ośrodków kultury i rekreacji.

Interwencje nieprogramowe - akcje i kampanie - w 2022 roku dotyczyły: profilaktyki palenia tytoniu, zażywania dopalaczy, profilaktyki wad postawy u uczniów, profilaktyki chorób zakaźnych, bezpiecznych zachowań w czasie ferii oraz wakacji, profilaktyki HIV i AIDS oraz WZW, bezpieczeństwa żywności, profilaktyki chorób odkleszczowych, higieny rąk, promocji szczepień ochronnych, bezpiecznego grzybobrania, profilaktyki COVID-19, prowadzono również działania związane z napływem ludności z terenów Ukrainy. Regularnie zamieszczane były informacje związane z tematyką akcji na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mielcu (15 publikacji) oraz infografiki dotyczące działań prowadzonych przez pracowników – w roku 2022 zamieszczono 345 postów.

Sumując odbiorców wszystkich interwencji nieprogramowych, działaniami objętych zostało ok. 23060 osób.

Zdjęcie 8 Stoisko informacyjno – edukacyjne zorganizowane w czasie trwania Pikniku Rodzinnego w Grzybowie.

Zdjęcie 9 Posty opracowane przez pracowników Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zamieszczone na stronie Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mielcu.

X. Działalność laboratoryjna

Działalność laboratoryjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mielcu obejmuje obszary:

- badania mikrobiologiczne
- badania fizykochemiczne
- pobieranie próbek wody

Pracownia Mikrobiologii posiadając status medycznego laboratorium diagnostycznego w roku 2022 wykonywała badania laboratoryjne dla celów sanitarno – epidemiologicznych obejmujące:

1. Badania diagnostyczne w kierunku zakażeń pałeczkami z rodzaju Salmonella, Shigella u osób chorych ze zbiorowych zatruc pokarmowych, ozdowieńców, osób ze styczności z chorymi i nosicielami, nosiciele tymczasowych i stałych
2. Badania diagnostyczne w kierunku zakażeń pałeczkami z rodzaju Salmonella, Shigella u osób zdrowych dla celów sanitarno-epidemiologicznych (badania pracownicze)
3. Identyfikację szczepów pałeczek z rodzaju Salmonella, Shigella z Laboratorium Mikrobiologicznego Szpitala Specjalistycznego w Mielcu.

Pracownia Mikrobiologii wykonywała również badania z zakresu oceny skuteczności procesów sterylizacji parowej, suchym gorącym powietrzem, w placówkach świadczących usługi medyczne oraz w gabinetach kosmetycznych.

Badania laboratoryjne wykonywane są zgodnie z wdrożonym systemem zarządzania opartym na normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” – Nr Akredytacji AB 695. Pracownia spełnia również wymagania normy PN-EN ISO 15189:2013 „Laboratoria medyczne. Szczegółowe wymagania dotyczące jakości i kompetencji”.

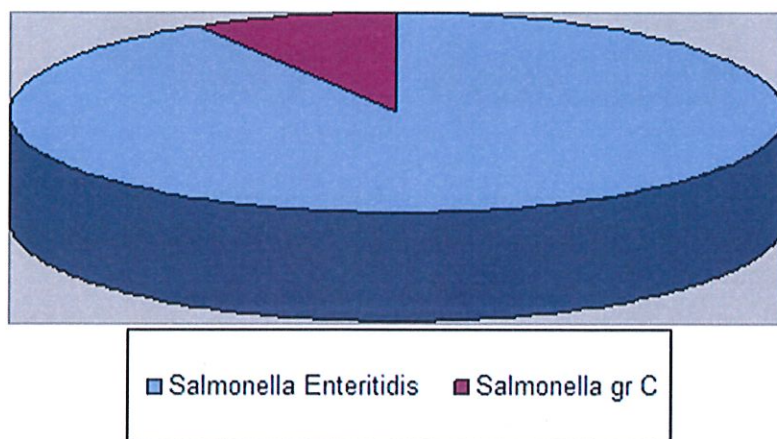

W 2022 roku Pracownia Mikrobiologii wykonała łącznie 6885 badań (12040 oznaczeń). W porównaniu z rokiem ubiegłym ilość wykonanych badań była nieco niższa - w 2021 roku wykonano 5741 badań, 111463 oznaczenia. Ilość wykonanych badań zależała od sytuacji epidemiologicznej w powiecie mieleckim, zapotrzebowania branży na wykonanie badań dla celów sanitarno-epidemiologicznych oraz zapotrzebowania uczniów, studentów i doktorantów kształcących się do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby.

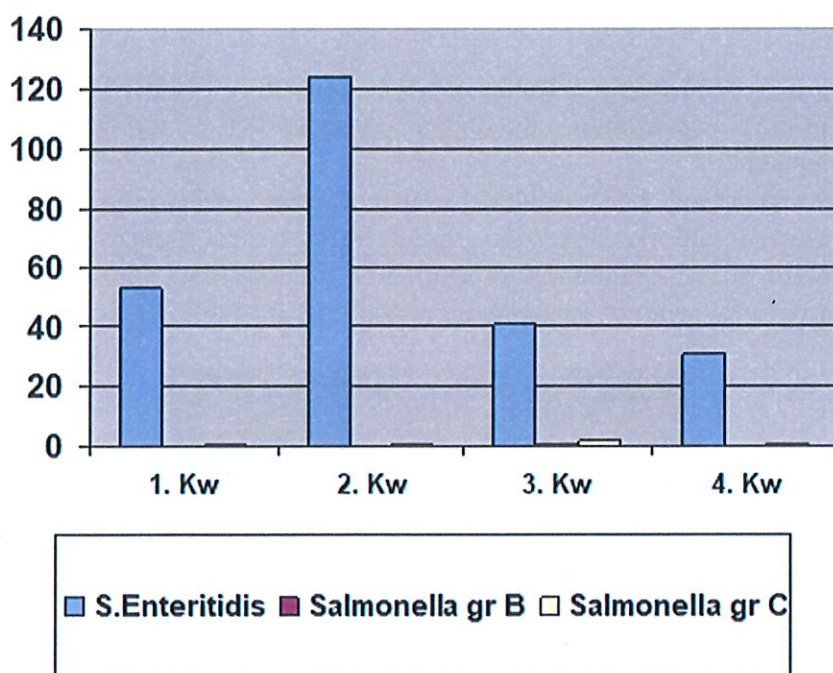
Wśród w/w badań, 106 badań było z wynikiem dodatnim z wyizolowanym szczepem bakteryjnym z rodzaju *Salmonella* głównie serowariant *Enteritidis* (106 badań). Pozostałe to pałeczki *Salmonella* z grupy C (9 badań).

Wyniki badań, w których wyizolowano czynnik chorobotwórczy były niezwłocznie przekazywane nadzorowi epidemiologicznemu PSSE w Mielcu, celem opracowania ogniska choroby zakaźnej.

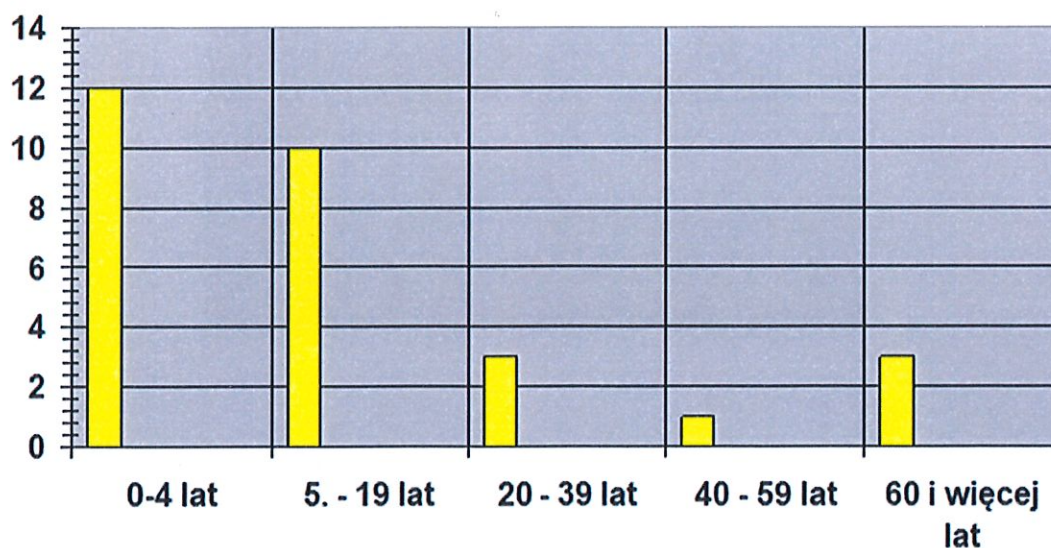
Wykres 7 Rozkład serotypów pałeczek *Salmonella* wyizolowanych w PSSE Mielec w 2022r.

Wykres 8 Izolacja serotypów pałeczek Salmonella w poszczególnych kwartałach 2022r.

Pałeczki z rodzaju Salmonella są jedną z najczęstszych przyczyn zakażeń przewodu pokarmowego pochodzenia bakteryjnego u ludzi, niezależnie od ich wieku. Około 45% dzieci poniżej 5 lat, jak też 5% dzieci starszych i osób dorosłych po przebyciu zakażenia nie eliminuje bakterii Salmonella z układu pokarmowego, przechodząc w stan bezobjawowego nosicielstwa. Po roku nosicielstwo Salmonella dotyczy 1% pacjentów, zwykle ustępuje samoistnie i nie wymaga leczenia.

Wykres 9 Nosicielstwo chorobotwórczych pałeczek jelitowych w poszczególnych grupach wiekowych w 2022 r.

Pracownia Higieny Komunalnej w analizowanym okresie wykonywała badania wody do spożycia z wodociągów sieciowych oraz studni przydomowych w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądownego powiatu oraz na zlecenie. Badania laboratoryjne wykonywane są zgodnie z:

- wdrożonym systemem zarządzania opartym na normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”,
- aktualnymi normami: barwa, mętność, smak, zapach, przewodność, pH, jon amonowy, żelazo, azotyny, chlorki, twardość, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22 o C, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 36 o C, enterokoki kałowe);
- normami wycofanymi bez zastąpienia: azotany, glin, fluorki.

Łącznie w 2022 roku Pracownia Higieny Komunalnej pobrała 148 próbek wody z wodociągów sieciowych jak również studni przydomowych, wykonała 490 badań i 2069 oznaczeń.

Pracownia Higieny Komunalnej prowadzi stały monitoring wody wynikający z konieczności funkcjonowania bazy danych w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, który przekazuje do WSSE w Rzeszowie (sprawozdania kwartalne).

Czynności inspekcyjne przeprowadzane były w oparciu o znormalizowane i nieznormalizowane procedury kontroli, na zasadach określonych w przepisach prawnych RP, UE, Polskich i Międzynarodowych Normach z zastosowaniem wyposażenia zapewniającego kompetentne i bezpieczne wykonywanie zadań inspekcji.

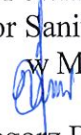
Pracownicy przeprowadzający inspekcje posiadali odpowiednie kwalifikacje, szkolenia, doświadczenie i właściwą wiedzę niezbędną do realizacji działań inspekcyjnych.

Wszystkie przeprowadzone kontrole odbywały się z zachowaniem rygoru sanitarnego.

XI. Działalność kontrolno – represyjna Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Mielcu

<i>Liczba kontroli/wizytacji</i>	<i>Liczba badań laboratoryjnych</i>	<i>Liczba pobranych próbek</i>	<i>Decyzje administracyjne</i>	<i>Postanowienia</i>	<i>Opinie i zaświadczenia</i>	<i>Nalożone mandaty karne</i>
8118	4909	325	436	22	158	51

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Mielcu

Grzegorz Burek